

RAB

Rab, Allah'ü Zülcelâl'in esma-ül hüsnâsındandır.¹ Rab; terbiye ve ıslah edici, yetiştirici, kemâle erdirici demektir.

Âlemlerin Rabbi, âlemler hakkında olunca; bütün âlemlerin Rabbi, küreden zerreye yıldızlardan atoma her âlemi yerli yerince doğruya, kemâle rububiyetiyle talim ve terbiye edici bir tek idare eden Cenab-ı Hakk.

Rabb'ül âlemin, müşahede edebildiğimiz âlemler (bitki, hayvan vs.) hakkında olunca; türlü türlü gıdalarla varlıklarının devamının esbâbını yed-i kudretinde tutan ve derece derece mertebe-i kemâle ulaştıran demektir. Meselâ bir çekirdeği toprak altında halden hale geçirerek cinsine göre yetiştirip kemâle erdirmesi ve yine o ağaç ve nebatata önce çiçek açtırıp o çiçeği de yine merhalelerden geçirerek meyve, sebze veya ana gıdalarımızdan biri olan buğday gibi tohum olarak gıda olmaya elverişli bir hale getirinceye kadar terbiye edip kemâle ulaştırması. Şöyle ki: Bir üzüm çekirdeğinden koskoca bir asma yetiştiren, gıdası çamur olan o asma çubuğundan içi adeta şerbet dolu üzüm salkımlarını yarattıklarına rızık olarak ikram eden Rabb'ül âlemin, her cins nebatatı da kendi cinslerine göre merhale merhale kemâle erdirendir.

Evet, Rabb'ül âlemin bütün âlemleri ve içindeki mahlûkatı cinsleri ve durumlarına göre rububiyetiyle terbiye ediyor ve kullarına musahhar kılıyor. Bir kurda ipek dokutuyor. Bir sineğe bal yaptırıyor. İneğe ot yedirip süt imal ettiriyor. Her şeyde bir ahenk var, irfan gözü ile bakılınca Yüce Mevlâ'nın Rab ismi küreden zerrelere kadar her şeyde müşahede edilip hissedilir.

Rabb'ül âlemin, insanlar hakkında olunca; zahirlerini nimetlerle terbiye edip yetiştiren, batınlarını da rahmet-i ilâhî ile yani Kur'an rahmeti ile, Kur'an'a koyduğu ahlâk metodu ile, vahyin nuru ile, Resulullah'ın sünnet-i seniyyeleri ile Feyyaz isminin tecellilerinin feyziyle ve esma-ül hüsnâsının tecellileri ile kemâle erdirip manen terbiye eden. Kemâle giden yollara sulûk eden abdini tedricen kemâlin zirvelerine ulaştıran, Hâdi ism-i şerifi ile hidayete erdirip Azîz ism-i şerifi ile şereflendiren, abidlerin nefislerini ahkâm-ı şeraitle, müştâkların kalplerini adâb-ı tarikatle, âşıkların sırlarını envâr-ı hakikatle terbiye edip kemâle erdirendir. İnsanı bazen etvarıyla yani ömründe uğrayacağı her bir menzilin muktezâsıyla terbiye eder. Bazen de karşılaştığı çeşitli sıkıntı ve musibetlerle de terbiye eder ki Mevlâ kulunu manen olgunlaştırıp kemâle erdirmeye pek çok sebepler yaratır.

Rab; besleyen, yetiştiren, terbiye eden, müstahikk (hak eden, layık olan, kazanan), hudavend (Allah, Rab, sahip, malik, efendi). Kur'an-ı Kerîm'de Rab ism-i şerifi 846 defa zikredilir. Cenab-ı Hakk, bu ism-i şerifi ile yetiştiriyor, olması gereken zirveye ulaştırıp kemâle erdiriyor. Kemiği işittiriyor, yağa görme hassası veriyor, eti konuşturuyor. Nebatatin yaprakları, meyveleri ve tanelerini gıdaya vesile kılıyor. Hayvanları etleri ve yağlarıyla, yeryüzünü nehirleri ve ağaçlarıyla, eflâki ve yıldızları nurlarıyla terbiye edip kullarına musahhar kılan Yüce Allah'ın şanı ne yücedir!

Allah'ü Zülcelâl bütün mükevvenatı cebrî olarak Rab ism-i ile terbiye edip, yetiştirip kemâle erdiriyor olduğu halde insanların ve cinlerin manevî kemâlâtını kendi iradelerine bırakıyor. Dünyaya geliş gayesi Allah (c.c)'ın Rab ism-i şerifinin muktezâsıdır. Kur'an-ı Kerîm'de bildirilen terbiye metodlarıyla terbiye olup ahlâk-ı hasene sahibi olarak Yüce Mevlâ'nın güzel isimlerini üzerimizde -kısmen de olsa- tecelli ettirerek manevî kemâlata ulaşabilirsek ne mutlu bize.

Kula düşen; Rabb'ül âlemin olan Rabbimize karşı çok saygılı olup Kur'an-ı azîmüşşan'da bildirilen terbiye metodlarını iyice öğrenip onlarla nefsimizi terbiye ve tezkiye etmek, Kur'an-ı Kerîm ile hadis-i kudsîler ile ve hadis-i şerifler ile terbiye olmaya sa'y edip kalp tasfiyesi metodları ile de kemâle doğru manen ilerlemek. Tasavvuf ve tarikatlerden murad, insan-ı kâmil yetiştirmektir. Tasavvuf okulları diyebileceğimiz manevî öğretim ve eğitim kurumları, taliplerini terbiye metodları ile nefis tezkiyesi ve kalp tasfiyesi yoluyla kemâle erdirmeye ve terakki ettirip insan-ı kâmil yetiştirmeye çalışırlar.

¹ Esmâ-ül Hüsnâ adı ile sayılagelen 99 isim içinde olmamakla beraber, Allah'ın isimlerinin bu 99 isimden ibaret olmadığı bilinen bir gerçektir.

Mümine yakışan o ki; terakkiye, insan-ı kâmil olmaya sebebiyet veren salih amellerle, tam bir teslimiyetler Rabb'ül âlemin'in Rab isminin tecellisine mazhar olmaya sa'y-u gayret göstermektir. Bizim bu mevzuda cehd ve gayretimiz, teslimiyet ve ihlâsımız nisbetinde Allah'ü Zülcelâl'in Rab ism-i şerifinin tecellisine mazhar olup manen terbiye olarak kemâle ereceğimizi ümit ederiz. Rabbimiz Teâlâ'dan diler ve temenni ederiz.

İşte dünyaya geliş hikmeti. İşte kuldun beklenen kemâlat. Kul sebeplere yapışacak; Rabbimiz, Rab isminin tecellileriyle manen terbiye edecek, kuldun talep edilen kemâlat zuhur edecek. Biiznillah bir hücreden bütün aza ve cevahiri ile bedenimizi yerli yerince yaratıp kemâle erdiren, arı gibi bir sineğe en kıymetli gıdayı meydana getirme ilhamı verip kemâle erdiren, kâinatı ve içindekileri Rab ism-i şerifiyle terbiye edip kemâlde zirvelere ulaştıran Rabbimizden dileriz ki; biz kullarını manen de maneî kemâlâtın zirvelerine ulaştırsın, istidatlarımızı geliştirsın, insan-ı kâmil olma şerefine nail eylesin. Rabb'ül âlemin olan Rabbimizin rububiyeti karşısında ubudiyet şuurunda olmak şeref ve yüceliğine erdirdirsin. Âmin.